

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **N. D. S., a.s.**, so sídlom M. N., B., proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Bratislave**, so sídlom Lamačská cesta 8, Bratislava, za účasti: **B. S., a.s.**, so sídlom L. C., B., zastúpený: *Advokátska kancelária R. s.r.o.*, so sídlom D. N., B., o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. A-2010/1661-DLD zo dňa 10.05.2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 234/2010-92 zo dňa 01.07.2011, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 234/2010-92 zo dňa 01. júla 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A-2010/1661-DLD zo dňa 10.05.2010 podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) v spojení s § 103 O.s.p. a § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. Krajský súd dospel k záveru, že žalobca nesplnil podmienku konania na postup podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a to porušenie subjektívneho práva žalobcu napadnutým rozhodnutím správneho orgánu, a nie je preto aktívne legitimovaným subjektom na podanie žaloby na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Podľa ust. § 247 ods. 1 O.s.p. treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Z podanej žaloby nevyplývalo, aké subjektívne právo žalobcu malo byť vydaním napadnutého rozhodnutia porušené. Žalobca v žalobe nešpecifikoval žiadne svoje právo, subjektívny oprávnený záujem, ktoré by bolo zo strany správnych orgánov ich konaním alebo vydanými rozhodnutiami dotknuté.

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca včas odvolanie. Má za to, že je aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Umiestnenie reklamného zariadenia popri pozemnej komunikácii rozptyľuje pozornosť účastníkov cestnej premávky, a tým zvyšuje možnosť vzniku kolíznych situácií v cestnej premávke, v dôsledku ktorých môže dôjsť k poškodeniu majetku vo vlastníctve žalobcu. Žalobca je nositeľom objektívnej zodpovednosti za akúkoľvek udalosť, ktorá vznikne na pozemnej komunikácii vo vlastníctve alebo správe žalobcu, napr. aj za udalosť, ktorá vznikne v príčinnej súvislosti s prevádzkovou činnosťou iného subjektu, v danom prípade v súvislosti s umiestnením reklamného zariadenia. Poukázal na nesprávny procesný postup súdu prvého stupňa, pretože v prípade, ak by aj žaloba nemala všetky zákonom predpísané náležitosti (čo podľa názoru žalobcu má), mal vyzvať žalobcu na odstránenie nedostatkov žaloby v zmysle § 43 O.s.p. a nie konanie pre nedostatok podmienky konania zastaviť. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 64/1998 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky vyplýva, že neuvedenie konkrétnych skutočností v žalobe je vadou žaloby a nie nedostatkom podmienky konania. Uvedeným postupom súdu prvého stupňa sa mu ako účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom. Žalobca už bol účastníkom konania v obdobnom súdnom spore vedenom na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 13S/21/2007, ktorý sa týkal povoľovacieho konania informačných, reklamných a propagačných zariadení, v ktorom prvostupňový správny súd rozhodoval o veci samej a konanie bolo právoplatne ukončené až rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp zn. 6 Sžo 199/2008 zo dňa 17.06.2009, pričom aktívna vecná legitímácia žalobcu nebola spochybňovaná. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa stotožňuje so závermi a aj napadnutým uznesením krajského súdu o zastavení konania, z dôvodu absencie práva alebo subjektívneho záujmu, ktorý by mal byť napadnutým rozhodnutím dotknutý. Navrhol, aby bolo uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 234/2010-92 zo dňa 01.07.2011 potvrdené.

Ďalší účastník konania spoločnosť B. S., a.s., vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že žalobca nepreukázal žiadnym relevantným spôsobom ukrátenie na svojich subjektívnych právach rozhodnutím a postupom správnych orgánov, ani skutočnosť, že mu bola spôsobená ujma. Žalobca sa obmedzil len na všeobecné konštatovanie o hypotetických rizikách a škodách, ktoré by údajne mohli vzniknúť. Žalobca vo svojom žalobnom návrhu nepreukázal, že je oprávnenou osobou, relevantným spôsobom nešpecifikoval v čom mal byť ukrátený na svojich právach, iba definoval zákonné ustanovenia, o ktorých sa domnieval, že boli porušené, hoci k ich porušeniu žiadnym spôsobom nedošlo a správne orgány postupovali pri vydaní napadnutých rozhodnutí v súlade s platnými právnymi predpismi. Tvrdenie žalobcu, že je nositeľom objektívnej zodpovednosti za akúkoľvek udalosť, ktorá vznikne na pozemnej komunikácii vo vlastníctve alebo správe žalobcu, nemá oporu v zákone. Cestný zákon a ani iný právny predpis neupravuje takúto zodpovednosť správcu pozemnej komunikácie. Závada v zjazdnosti sa nevzťahuje na účinky umiestnenia reklamných

zariadení, ktoré hypoteticky môžu odpútať pozornosť vodičov ako to tvrdí žalobca. Ak by tvrdenie žalobcu malo mať oporu v zákone, účastníci dopravných nehôd by sa veľmi ľahko zbavovali zodpovednosti za porušovanie predpisov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Účastník konania nevidí súvislosť s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 199/2008 zo dňa 17.06.2009 s týmto konaním. Aktívnu legitimáciu v súdnom konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku musí žalobca preukázať ukrátením na svojich právach v každom osobitnom prípade, nevyplýva mu automaticky z účasti v správnom konaní. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil a uložil žalobcovi nahradiť trovy konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Žalovaný rozhodnutím č. A-2010/1661-DLD zo dňa 10.05.2010 zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Mestskej časti Bratislava – Ružinov č. SÚ/2009/14521-8/KAR-79 zo dňa 16.11.2009, ktorým bola povolená stavba reklamné zariadenie v tvare V s rozmermi reklamnej plochy 9,6 m x 8,5 m v lokalite Prístavný most – Bajkalská ulica 15425/10 k.ú. N. v B. za účelom reklamy za podmienok stanovených v rozhodnutí.

Žalobou podanou na poštovú prepravu dňa 08.07.2010, doručenou krajskému súdu dňa 09.07.2010, sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. A-2010/1661-DLD zo dňa 10.05.2010.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 2 veta prvá O.s.p. žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené

v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 43 ods. 1 O.s.p. sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

Z dispozičnej zásady, ktorou sa súd v správnom súdnictve riadi, vyplýva žalobcovi z ustanovenia § 249 ods. 2 O.s.p. zákonná povinnosť uviesť okrem všeobecných náležitostí žaloby (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 O.s.p.) aj označenie rozsahu, v ktorom je rozhodnutie napadnuté, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a aký konečný návrh robí.

Podľa ustanovenia § 247 ods. 1 O.s.p. treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Absencia tvrdenia žalobcu, že vydaním napadnutého rozhodnutia bol porušený konkrétny zákon, je vadou žaloby, ktorá bráni jej vecnému vybaveniu žaloby (judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 64/1998).

Splnenie procesných podmienok je predpokladom prípustnosti vydania meritórneho rozhodnutia, a preto ak súd zistí neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky alebo ak odstrániteľný nedostatok procesnej podmienky zostane neodstránený, konanie zastaví podľa § 104 O.s.p. Aj keď uvedené nedostatky v procesných podmienkach majú rovnaký následok ako neodstránenie väd žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia jej vecnému vybaveniu, t.j. zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 O.s.p., nejde v prípade väd žaloby o procesnú podmienku, ale o náležitosti procesného úkonu účastníka, náležitosti žaloby. V prejednávanej veci nejde ani o vadu žaloby, pretože žalobca v žalobe uviedol, ako je napadnutým rozhodnutím žalovaného ukrátený na svojich právach.

Žalobca v žalobe na strane 3 piaty odsek uviedol, že v dôsledku umiestnenia reklamného zariadenia výlepovými plochami smerom na dotknutý úsek diaľnice D1, môže odpútavaním pozornosti vodičov dochádzať k zvýšenému počtu vzniku kolíznych situácií, čím môže dochádzať k ohrozovaniu majetku žalobcu, avšak v prvom rade k ohrozeniu života, zdravia a majetku účastníkov cestnej premávky.

Tvrdenie, že žalobca bol napadnutým rozhodnutím žalovaného ukrátený na svojich právach, je podľa § 247 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250 ods. 2 veta prvá O.s.p. jednou z osobitných náležitostí žaloby v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Z ustanovenia § 250d ods. 3 O.s.p. vyplýva, že ak žaloba obsahuje vady, súd vyzve žalobcu k ich odstráneniu. Podľa § 43 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. určí mu k tomu lehotu a poučí ho ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak nebudú vady žaloby, ktoré bránia jej vecnému vybaveniu v lehote určenej súdom odstránené, súd

uznesením konanie zastaví. Súd pritom musí rozlišovať, či ide o vady žaloby, ktoré bránia jej vecnému vybaveniu, pretože v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je možné zastaviť konanie iba pre neodstránenie väd žaloby, k odstráneniu ktorých bol žalobca súdom vyzvaný a zároveň musí ísť o také vady žaloby, ktoré bránia jej vecnému vybaveniu.

Preto ak krajský súd dospel k záveru, že žaloba neobsahuje tvrdenie, že žalobca je napadnutým rozhodnutím žalovaného ukrátený na svojich právach, mal vyzvať žalobcu na odstránenie tejto vady žaloby a až potom ako by žalobca v lehote určenej súdom túto vadu neodstránil, mohol by konanie o žalobe žalobcu zastaviť. O takúto vadu žaloby však v prejednávanej veci nejde, pretože žalobca v žalobe, aj keď iba stručne, uviedol, že tým, že bolo povolené umiestniť reklamné zariadenie, môže dôjsť k ohrozeniu jeho majetku. Ak by krajský súd mal za to, že žalobca nemôže byť napadnutým rozhodnutím žalovaného, tak ako tvrdil v žalobe, ukrátený na svojich právach, musel by vo svojom rozhodnutí uviesť, prečo tomu tak nie je. Z napadnutého uznesenia krajského súdu nevyplýva, že by sa týmto tvrdením žalobcu krajský súd zaoberal.

Je potrebné uviesť, že formalizmus pri posudzovaní náležitosti žaloby v správnom súdnictve nezodpovedá princípom materiálneho právneho štátu, ani samotnému poslaniu súdnictva. Súdny nemôžu odmietnuť zaoberať sa určitou vecou z celkom formálnych dôvodov, ale iba z takých príčin, ktoré poskytnutie súdnej ochrany skutočne vylučujú. Iný prístup by nebol ústavne konformný a znamenal by odopretie spravodlivosti.

V tejto súvislosti poukazuje najvyšší súd na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 1/02-23 zo dňa 26.09.2002, v ktorom ústavný súd okrem iného uviedol, že *prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.*

Na základe vyššie uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 234/2010-92 zo dňa 01.07.2011 zrušil podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. z dôvodu, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 01. decembra 2011

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková